

in Bach v drugem času in z drugimi sredstvi nista mogla, to si upate, vi pritlikovci!

Samo v eni reči se to pot z mestnim odborom popolnoma vjemamo, namreč, da naj se povsod na tanko postave spolnujejo. To je tudi naša misel, tem bolj, ker mi Slovenci drugega ne zahtevamo, ko pravice, ki so nam po svetlem cesarju in po ustavi zagotovljene.

Zatoraj zahtevamo, naj se slovenskemu narodu pravice, ki mu gredo zastran jezika po čl. 19. državljan-
skih osnovnih pravic, brez obotavljanja uresničijo; naj kazenske postave varujejo tudi nas pred tistimi, ki nas, našo deželo, naše ljudstvo, našo duhovščino, naše učitelje, našo mladino po vseh časnikih napadajo, obrekujejo, zasramujejo in grde. Naj se vlada ne ozira le na to, kar je peščici ljubljanskih „Tagblattovcev“ všeč, ampak naj po pravi parlamentarni šegi gleda na to, kar po svojih poslancih zahteva slovensko ljudstvo, ki je prava večina. To je prava in edina pot, da se dežela spet pomiri, da se strasti poležejo, in da bo enkrat konec dolgi razprtiji, ki deželi in državi po nepotrebnem toliko dobrih moči požre.

— Včerajšni „Triglav“ je od besede do besede prinesel pritožno pismo, ktero je županija borovniška poslala c. k. deželni vladi zoper nesramno laž, ki jo je une dni „Tagblatt“ raznesel po svetu, da so zbrani kmetje napadli vozovlak na železnici v Borovnici, ter je prosila vlado, naj ostro zavrne lažnjivca, ki se predrzne pred svetom grditi poštenje cele soseske. Še rakovnači so imeli več spoštovanja do tujega blaga, kakor ga „Tagblattovi“ pisarji imajo do dobrega imena svojega bližnega.

— V nedeljo ponoči so trije ponočnjaki v Št. Peterkem predmestju silovito napadli nekega oficirja domačega polka. Ni nam sicer znano, kako in kaj je bilo, al bodi-si kar koli: vsaka razuzdanost na ulicah je na sramoto mestu, ki se tudi s pijanostjo zagovarjati ne more.

— (Poberki iz časnikov.) O dogodbi 23. maja v okolici ljubljanski tudi česki časniki mnogo pišejo. Noben časnik ne zagovarja, kar se je godilo, al vsak pri dogodbah na Českem kakor na Kranjskem prša: od kod vse to? in daje naposled svete, kaj naj stori vlada, da bode konec razdraženosti narodni, ki se je začela leta 1848. in je še dandanes ni konec, ker vsi narodi niso v popolnem vžitku po postavah jim zagotovljenih narodnih pravic. „Národní listy“ v absolutizmu, ki je pred 1848. letom vladal v Avstriji, iščejo početnika še današnjih razprtij narodnih. „Absolutizem — pišejo — je med avstrijskimi nemci odgojil najprevzetnejših, najošabnejših značajev, kakoršni so se za svojega časa med huni in mongoli nahajali in se nahajajo za sedanjega časa med zamorci. Dôbo absolutistično poznamo mi starejši iz lastne skušnje. Pravice narodove niso veljale celó nič, razun gospodstva narodnosti nemške. Gorje je bilo národnim možem oni čas! Še dobro je bilo za-nje, ako so se štelí le med norce, navadno pa so jih imeli za prekucneže in velike izdajnike, nad kterimi se je smel vsak klatež znesti brez kazni, če je le bil nemec ali nemškutar. Tako so stale za čas absolutizma reči, ki se morejo primerjati razmeram turškim. In te absolutistične dôbe ostanki se še zdaj kažejo; saj so nekteri avstrijski nemci sami tako odkritosrčni, da v javnih zborih pravijo: „če mi nemci ne smemo gospodovati v Avstriji, ne maramo več za-njo.“ Tako je govoril v deželnem zboru štajarskem predsednik državnega zbora dunajskega! Kakor so besede, tako so tudi djanja, kadar gré za to, da bi djansko obveljala ravnopravnost Slovanom, ktere v „principu“ toliko imajo,

da jim preseda. Naj vlada dunajska ne misli, da obsedni in izjemni stan zdaj na Českem zdaj na Slovenskem pomiri ljudstva. Le pravica vsem je oljka stanovitnega miru. Ljudí, ki hočejo gospodovati tam, kjer jim gospodstvo ne pristaja, naj zavrača k redu, k postavi; narodom pa, kterim je absolutizem, z germanizacijo oženjen, vzel pravice njihovega jezika v javnem življenji, naj povrne vse, kar jim je nekda vzeto bilo; vse narode naj z enako pravico brani! Dokler tega ni, vso drugo nič ne opravi.“ — Te dni je prinesel ljublj. „Tagblatt“ vvodni članek z napisom „huda vest“. V njem razklada z ohlapnimi frazami, da národní časniki, če mirno pišejo, to mirnost le hlinijo; in če jezno pišejo, je to spet le iz strahu pred Damoklejevim mečem kazenske preiskave. Tedaj, sklepa on, mirnost kakor jeza narodnih časnikov skriva le hudo vest. Ni mogoče se boriti s pametjo „Tagblattovo“, kteremu čisto nasprotne prikazni — mirnost in jeza — to isto pomenite; to potrjuje tudi ta njegov sestavek, kajti komur Bog ni dal zdravega razsodka, človek mu ga ne more dati. Kar pa se „Tagbl.“ „hude vestí“ tiče, je gotovo to, da se ona nahaja le pri tistih, ki se ne vedó drugače pomagati, kakor z lažjo in natolcevanjem; drugim tacega orožja doslej ni bilo treba, ker so še zmirom pošteno izhajali z resnico in bodo tudi zanaprej in zmirom, dokler resnica na svetu velja.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

4. dne prihodnjega meseca se začne zborovanje delegacij (avstrijske in ogerske) na Dunaji; sklepalo se bode samo v skupnih denarnih zadevah, koliko plačamo mi, koliko Ogri za vojaščino in druge skupne stroške. — Ogerski zbor je po besedovanji brez konca in kraja dognal vladi všečno adresu z 255 glasovi proti 145. — V časniku „Dipl. Woch.“ stavlja grof Bethlen do državnega ministerstva vojaštva vprašanje: kako je to, da v cislajtanske dežele kakor na Česko in Kranjsko pošilja ogerske huzarje mirit ondašnje homatije? To ne more magjarskemu narodu po volji biti. — Škofa v Lincu, ker ni hotel z lepo iti pred sodnijo, je mestna policija 5. dan t. m. v kočiji s silo tje tirala. Ker sodniji ni hotel odgovora dati, je bil čez pol ure izpuščen. Ali bode to res dobro za Avstrijo? — Deželni glavar Galicije knez Sapieha se je za gotovo odpovedal svojemu opraviilstvu; tudi 9 deželnih poslancev je že dozdej odstopilo. — „Nar. List“ svetuje, naj se vsi rodoljubi v Dalmaciji zberó v veliki tabor in v tem taboru naj se odloči, da se v vseh okrajih dalmatinskih napravljajo mali tabori. Dalmatinci hočejo posnemati Čehe in Slovence. — Tabora omladine česke na Zvicinu 6. dne t. m. se je udeležilo 20.000 oseb; resolucija o zgodovinskem pravu českem je bila soglasno sprejeta. — Dunajski časniki pripovedujejo, da se novih srebernih desetíc in dvajsetíc čedalje manj vidi, čeravno je bilo izdanih za 12 milijonov. Kam zginejo, ne vejo povedati, to pa je gotovo, da jih skor nič ni, in da so cesarske blagajnice spet začele izdajati papirnate desetice.

Žitna cena

v Kranji 7. junija 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 45. — rži 3 fl. — — ječmena — fl. — — ovsa 2 fl. 15. — soršice 3 fl. 56. — ajde 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 50. — krompirja — fl. — — fižola 3 fl. 20.

Kursi na Dunaji 8. junija.

5% metaliki 62 fl. 55 kr. Ažijo srebra 122 fl. — kr.
Narodno posojilo 70 fl. 70 kr. Cekini 5 fl. 87 kr.